

ŁUKASZ MALINOWSKI

MAŁY PRZEWODNIK PO HISTORII POLSKI

5. CHRZEST POLSKI I NARODZINY PAŃSTWA

Teraz Jasiu opowie wam o **Mieszku**. Nasz księżę miał bardzo tajemnicze dzieciństwo. Według legendy urodził się niewidomy, a zaczął widzieć za sprawą cudu podczas swoich postrzyżyn. **Postrzyżyny** to taki słowiański zwyczaj polegający na uroczystym obcinaniu włosów u chłopców. Mieszko, gdy dorósł, został władcą swojego plemienia, czyli **Polan**. Wcale mu to jednak nie wystarczało, gdyż chciał zjednoczyć polskie plemiona i nimi rządzić. Nie wszyscy chcieli go słuchać, więc wybuchło wiele wojen. Nasz księżę je wygrał i stworzył silne państwo.

Jan Matejko, Mieszko I. Fot. Wikimedia Commons

Jan Matejko, Bolesław Chrobry. Fot. Wikimedia Commons

Mieszko I – pierwszy władca Polski w latach 960-992. Uważany jest za twórcę państwa Polskiego. Był zręcznym dyplomatą i charyzmatycznym wodzem, który sprawnie działał na arenie międzynarodowej. W trakcie rządów powiększył przestrzeń państwa dwukrotnie i sprawił, że Polska – dzięki przyjęcia chrztu – zaistniała na mapie Europy jako równoprawny kraj.

Bolesław I Chrobry – król Polski, rządził w latach 992-1025, syn Mieszka I. Koronował się tuż przed śmiercią. Przydomek Chrobry został mu nadany za czasów panowania jego syna Mieszka II i oznacza człowieka mężnego, odważnego i dzielnego.

Święty Wojciech – patron Polski, męczennik Kościoła katolickiego. Przybył do Polski z Czech. Uczestnik wyprawy misyjnej zorganizowanej przez Bolesława Chrobrego w celu chrystianizowania Prusów lub Wieleatów (obecnie północne tereny Polski), gdzie został zamordowany.

Jan Matejko, Zaprowadzenie chrześcijaństwa R.P. 965, z cyklu Dzieje Cywilizacji w Polsce. Fot. Wikimedia Commons, licencja public domain

Chrzest Polski

Rok 966. Tę datę powinien znać każdy Polak. To wtedy Polska przyjęła chrzest. Właściwie to nie cała, bo ochrzcił się tylko książę Mieszko wraz ze swoją rodziną i przyjaciółmi. Dokładnie też nie wiemy, dlaczego książę postanowił zostać chrześcijaninem. Ja jednak myślę, że przekonała go żona. Rok wcześniej ożenił się z **Dobrawą**, córką króla Czech, która już była chrześcijanką. Mogło też chodzić o politykę. Mieszko wiedział, że chrześcijańskie kraje są potężne i bogate, więc Polsce opłacało się wejść do tego grona.

Do końca życia Mieszko walczył o przyłączenie do Polski kolejnych ziem i bronił się przed najazdami sąsiednich państw. Gdy umarł w roku 992, władzę objął jego syn, **Bolesław Chrobry**.

Jan Matejko, Koronacja pierwszego króla Polski Bolesława Chrobrego. Fot. Wikimedia Commons, licencja public domain

Zjazd gnieźnieński

Nowy książę kontynuował dzieło ojca. Zaprzyjaźnił się z młodym cesarzem niemieckim **Ottonem III**. Obaj zaczęli marzyć o utworzeniu wielkiego chrześcijańskiego imperium. W roku 1000 Otton III przyjechał do Gniezna, stolicy naszego państwa, aby spotkać się ze swym polskim przyjacielem. Na zjeździe postanowiono o kilku bardzo ważnych sprawach. Powstało arcybiskupstwo w Gnieźnie oraz biskupstwa w Krakowie, Wrocławiu i Kołobrzegu. Patronem polskiego kościoła został **święty Wojciech**, którego grób mieścił się właśnie w Gnieźnie. Wojciech był misjonarzem i męczennikiem (to ktoś, kto zginął tragiczną śmiercią w obronie swojej wiary), który kilka lat wcześniej zginął w Prusach. Podczas zjazdu władcy wymienili się też prezentami. W zamian za gościnę cesarz wręczył Bolesławowi włócznię świętego Maurycego, a na jego skronie włożył królewski diadem. Miało to symboliczne znaczenie. W ten sposób Otto III zgadzał się, aby Bolesław starał się o królewską koronę!

Bolesław Chrobry – pierwszy król Polski

A wiecie, jak odróżnić księcia od króla? Gdy Polska stała się chrześcijańskim krajem to przyjęła podział, że książę to mniej ważny władca, natomiast król to człowiek, który otrzymał koronę od papieża lub cesarza i został uroczystie koronowany w kościele! Bolesław zapragnął zostać takim królem, ale to wcale nie było łatwe. Zmarł bowiem jego przyjaciel Otton III, a nowy cesarz nie polubił się z polskim władcą. Między Polską a Cesarstwem Niemieckim wybuchła długoletnia wojna. Spierano się o takie ziemie jak Miśnia, Milsko czy Łużyce. Raz Bolesław wyprawiał się nawet do Czech i zdobył Pragę. Innym razem najechał Ruś (pamiętacie, dzisiaj jest tam Ukraina) i zdobył Kijów. Musiał też często odbierać najazdy niemieckich wojowników na ziemie Polskie. W końcu, w 1018 roku w Budziszynie, Bolesław zawarł trwały pokój z cesarzem i mógł znów postarać się o koronę królewską. Tym razem rzeczywiście mu się udało! W 1025 roku Bolesław został uroczystie koronowany i został pierwszym w naszych dziejach historycznym królem Polski!

CZY WIESZ, ŻE...

- Jednym z powodów przyjęcia przez Mieszka I chrztu było pozbawienie pretekstu niemieckich murgabiów do ataku na państwo polskie pod pretekstem chrystianizacji. Mieszko I wyprzedził ten ruch, co świadczy o jego politycznej zręczności.
- Chrzest był ważnym wydarzeniem także dlatego, że włączył państwo Mieszka I w krąg kulturowy Europy łacińskiej, a to oznaczało dostęp do osiągnięć cywilizacyjnych i kulturowych ważnych dla rozwoju państwa, np. prawa, administracji, łaciny jako języka urzędowego i kościelnego.

DAWNIEJ TO BYŁO

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

Stowarzyszenie
„Wspólnota Polska”

CENTRUM DOSKONALENIA
NAUCZYCIELI
EDUKACJONALNO-ROZWOJOWY POLSKA

MUZEUM
POCZĄTKÓW
PAŃSTWA
POLSKIEGO
W GNIEZNE